

Nr 31.

Ankom till riksdagens kansli den 9 mars 1928 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av viss överenskommelse mellan kronan och Norrköpings stad.

I den till riksdagen avlåtna, den 4 januari 1928 dagtecknade propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1928—1929 har Kungl. Maj:t under fjärde huvudtiteln (punkt 79 av det vid propositionen fögade statsrådsprotokollet över försvarsärenden) föreslagit riksdagen att, i avvaktan på den särskilda proposition, som kunde komma att avlätas till riksdagen, tillsvidare för ersättning till vissa städer, bland annat Norrköpings stad, för budgetåret 1928—1929 beräkna ett extra anslag av 65,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t uti en till riksdagen avlåten, den 11 januari 1928 dagtecknad proposition (nr 8), under åberopande av det vid propositionen fögade utdraget av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen att

dels godkänna i förberörda statsrådsprotokoll omförmälda, den 1 och den 4 april 1927 mellan Kungl. Maj:t och kronan genom kasernkommittén, å ena sidan, samt Norrköpings stad, å andra sidan, ingångna preliminära överenskommelse,

dels ock för bestridande av i § 3 i överenskommelsen angiven ersättning åt Norrköpings stad för budgetåret 1928—1929 under riksstatens fjärde huvudtitel anvisa ett extra anslag av 13,525 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

Departementschefen har till berörda statsrådsprotokoll inledningsvis anfört följande.

»Genom brev den 10 juli 1891 förordnade Kungl. Maj:t — med antagande av ett utav stadsfullmäktige i Norrköping den 21 maj samma år gjort erbjudande — att en militärkommendering från Första och Andra livgrenadjärregementena om en ungefärlig styrka av 180—192 man skulle förläggas till Norrköping, så snart kasernetablissemang för en dylik kommendering blivit av staden uppfört, samt vara därstädes förlagd, så länge etablissemanget i nöjaktigt skick underhölles. Vid det sålunda antagna erbjudandet hade bland annat fästats det villkor, att kasernbyggnaderna (bestående av en huvudbyggnad och en exercisbyggnad), vilka på stadens bekostnad skulle

uppföras på en staden tillhörig tomt, skulle förbliva stadens egendom. Alltsedan omförmälda kasernetablissemang tagits i bruk och intill slutet av år 1926 har detsamma av kronan disponerats för truppförläggning; under de senaste åren har andra arméfördelningens studentkompani varit förlagt till platsen.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 28 maj 1926 anmälde chefen för andra arméfördelningen, att han, med hänsyn till att den kader, som enligt 1925 års försvarsorganisation komme att finnas, ej räckte till att uppehålla truppförläggning annat än på truppförbandens ordinarie förläggningssort, såge sig urståndsatt att efter 1926 års utgång anordna truppförläggning i Norrköping. I utlåtande den 25 juni 1926 över denna framställning anförde chefen för generalstaben, bland annat, att det efter antagandet av 1925 års härordning och redan under första övergångsperioden bleve förenat med stora svårigheter att till etablissemang i Norrköping förlägga militär trupp ur andra arméfördelningen.

Sedan med anledning av vad myndigheterna anført ifrågavarande ärende överlämnats till kasernkommittén, har kommittén fört förhandlingar med Norrköpings stad angående frågan om återställande till staden av kasernetablissemang. Dessa förhandlingar hava resulterat i en den 1 och den 4 april 1927 dagtecknad preliminär överenskommelse mellan Kungl. Maj:t och kronan genom kasernkommittén, under förbehåll av Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande, å ena sidan, samt Norrköpings stad, å andra sidan. Överenskommelsen har av kommittén med skrivelse den 7 april 1927 underställts Kungl. Maj:ts prövning.»

Sedan departementschefen härefter redogjort för den av kasernkommittén verkställda utredningen och omförmälda preliminära överenskommelse samt de i ärendet hörda myndigheternas yttranden, har departementschefen för egen del i ärendet anført följande.

»Sedan militärförläggningen i Norrköping upphört, och då verkställd utredning givit vid handen, att det här ifrågavarande, Norrköpings stad tillhöriga etablissemang för framtiden icke skulle behöva tagas i anspråk för förläggning av trupp, har Kungl. Maj:t genom beslut den 3 juni 1927 förordnat, att etablissemang — i överensstämmelse med vad i § 1 av det föreliggande förslaget till överenskommelse mellan kronan och Norrköpings stad stipulerats — den 1 juli samma år i då befintligt skick skulle återställas till staden.

Vidkommande härefter frågan om vederlag åt Norrköpings stad i anledning av förlusten utav militärförläggning, innebär förslaget till överenskommelse, att kronan skall avstå från sin rätt att av staden utfå det belopp på 6,218 kronor 71 öre, som kronan under år 1892 gäldat för utförande av vissa inredningsarbeten inom etablissemang, ävensom till staden den 1 juli 1928 utgiva ett kontant belopp av 13,525 kronor, utgörande dels ersättning för de beräknade kostnaderna under fyra års tid för uppvärmning av etablissemang, renhållning av kasernområdet m. m., dels ock gottgörelse för viss elektrisk installation. Vad sålunda föreslagits finner jag mig kunna biträda.

Jag förordar alltså, att den framlagda preliminära överenskommelsen var-
der i sin helhet för kronans vidkommande godkänd.

I den uti årets statsverksproposition under fjärde huvudtiteln, punkten 79,
för ersättning till vissa städer beräknade summan, 65,000 kronor, ingår
bland annat förenämnda, såsom gottgörelse till Norrköpings stad avsedda
belopp av 13,525 kronor. Sistnämnda belopp torde nu böra av riksdagen
äskas såsom extra anslag för budgetåret 1928—1929.»

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, får
hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna den i statsrådsprotokollet över försvarsärenden
den 11 januari 1928 omförmälda, den 1 och den 4 april 1927
mellan Kungl. Maj:t och kronan genom kasernkommittén, å
ena sidan, samt Norrköpings stad, å andra sidan, ingångna
preliminära överenskommelse (Bil. A),

b) för bestridande av i § 3 i överenskommelsen angiven
ersättning åt Norrköpings stad för budgetåret 1928—1929 under
riksstatens fjärde huvudtitel anvisa ett extra anslag av 13,525
kronor.

Stockholm den 9 mars 1928.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: Se under utlåtandet nr 30.

Bil. A.

Med anledning av att de militära myndigheterna förklarar, att truppförläggning till det i Norrköping belägna militäretablissemanget efter 1926 års utgång icke vidare kan komma till stånd, träffas härmed mellan Kungl. Maj:t och kronan genom kasernkommittén, under förbehåll av Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande, å ena sidan, samt Norrköpings stad, å andra sidan, följande överenskommelse:

§ 1.

Det staden tillhöriga militäretablissemanget i Norrköping, vilket alltsedan år 1892 disponerats av kronan för truppförläggning, skall den 1 juli 1927 i då befintligt skick återställas till staden.

§ 2.

Staden befrias från skyldighet att till kronan återbetala det belopp å 6,218 kronor 71 öre, som kronan under år 1892 utgivit för utförande av vissa från början ej beräknade inredningsarbeten inom etablissemanget, och som staden förbundet sig att till statsverket återgälda, därest etablissemanget framdeles icke skulle komma att för lantförsvarets räkning användas.

§ 3.

Kronan förbinder sig att den 1 juli 1928 till staden utgiva ett kontant belopp av 13,525 kronor, utgörande dels ersättning under fyra års tid, räknat från den 1 juli 1927, för de kostnader, staden må komma att tillskyndas för uppvärmning av militäretablissemanget, renhållning av kasernområdet m. m., beräknade till 3,200 kronor per år eller sålunda tillhoppa 12,800 kronor, dels ock gottgörelse (slutamortering) för viss elektrisk installation, som under år 1917 verkstälts inom militäretablissemanget, med 725 kronor.

§ 4.

Staden förklarar sig icke hava ytterligare ersättningsanspråk att framställa mot kronan i anledning av att någon trupp icke vidare skall vara förlagd till militäretablissemanget i Norrköping.

Av denna överenskommelse äro två exemplar upprättade, av vilka Kungl. Maj:t och kronan erhållit det ena samt Norrköpings stad det andra exemplaret. Stockholm den 1 april 1927.

För kasernkommittén:

JOHAN JÖNSSON.

Nils Berlin.

Norrköping den 4 april 1927.

För Norrköpings stad:

NILS SJÖSTRÖM.

C. J. REVENTBERG.

ROBERT MOSSBERG.

G. IHRFELT.